

Maija Haanpää

Peilikuvia ja heijastuksia

Novelleja

Peilikuvia ja heijastuksia
© Maija Haanpää
Ulkoasu: R. Penttinen
Kustantaja: Mediapinta, 2009
ISBN 978-952-235-106-7
Print-On-Demand

Sisällys

Aika pysähtyy.....	7
Kaiken näkevät silmät.	15
Unen lohtu.	19
Reinkarnaatio.	26
Kasvunvaraa.	34
Hyljätyн rakkaus.	43
Poltettu sydän.	56
Yksinäinen sielu.....	60
Henrikin ahdistus ja onni.	65
Vihdoinkin näkevä.	73
Minä rakastin sinua silloin ja rakastan vieläkin.	87
Häiriö.	119
Esmeralda, kansan sielu.	139
Tuntemattomat ystävät.	146

Aika pysähtyy.

Talo on seissyt kallion kupeessa jo yli sataseitsemänkymmentä vuotta. Äiti kiipeää uteliaisuuttaan meidän jäljessämme hataria tikapuita ylös vinttiin, jonka molemmissa päädyissä on ikkunat, toisesta kiilautuu sisälle auringon valoa, pölyhiukkaset siitä innostuivat ja tanssivat hulluina karkelossaan sinne tänne.

Savupiipun nitsiin oli maalattu vuosiluku tuhat kahdeksansataa viisikymmentä kolme. Maali oli punaista yhä vieläkin ja huolimaton maalari muinaisuudesta oli antanut sen valua pitkien muurien kylkeä juonittelevin raidoin. Lattialla on vain sahanpurua ja jokunen lankku heitetty keskelle kulkuväyläksi. Vintissä lemahtaa sieraimiini ummehtunut menneisyys. Kaukaiset tarinat ryömivät esille hiljaisuudesta, seison ja näen: Ootratulla puusohvalla, lampaan vällyjen päällä makaa torpparin vaimo kainalossaan riepuihin kääraisty vastasyntynyt.

Äiti säikähtää lankun parahdusta, joka saa hänen edessään olevan kaapinrumiluksen oven aukeamaan hitaasti valittaen.
– Minä arvasin sen, täällähän kummittelee!

– Joo, sanoo isä, – mutta se lakkaa kyllä kummittelemasta heti kun sinä kapuat alas, vaimo.

– Mitä sinä sillä vihjailet, kiljaisee äiti ja nauraa.

– Eikös Eestin kielellä vaimo ole kummitus? minä tässä vaan koitan puhua Eestiä.

Me olemme ostamassa taloa. Katsellaan ulkona romukasoja liiterin takana. Entinen läävä on täynnä vanhoja huonekaluja, korkeaselkäisiä nojatuoleja, pöytiä kiemuroisin jaloin, sekä miehen mittaisia tammi tynnyreitä, joiden kyljissä lukee: Bordeaux wine. Uppsala Slott.

– Hei, onks nää antiikkia? kysyn.

– Näistähän saadaan hienoja pöytiä puutarhaan, isä suunnittelee – Sahataan vaan keskeltä poikki.

– Siis sä meinaat et me ostetaan tämä talo, huokaa äiti.

– On tässä kyllä kauhea työmaa, korjata ja siivota. Äiti empii, ääni jo valmiiksi voipuneena.

Minä puhdistan pillin, jonka löysin liiterin takaa. Puhallan, äiti hyppää sivuun puoli metriä.

– Jestas, mikä se oli? Äidillä on varmaan hermot kireellä.

– Sehän on piccolo, sanoo isä. – Täällä on ollutkin ennen tanssilava. Kai sen on joku pelimanni tänne hukannut.

– Se varmaan heitti sen pois, kun ihmiset haukkui sitä pillipiipariksi, minä sanon.

– Kato isä, tässä ne on tanssineet. Tässä on vieläkin lavan tukipylyväitä.

Näen väen hyppimässä, ihan kuin TV:ssä, kuulen pelimannien soittavan. Piccolo helisee ylinnä.

Talo ja piha elää, se hymisee suoraan ajatuksiini salaperäisiä tarinoita, vilkuttaa meille silmää auringonsäteiden osuessa ikkunalaseihin. Selvästi talo tahtoo meidät, se puhuu isällekin samaa kieltä. Isä silmäilee hiukan hämmentyneen näköisenä; uskoako tuota?

No, en minä työtä pelkää, isä tuumii. – Me saadaan tästä hieno paikka. Hän katselee arvioiden, kädet taskussa, yli tontin ja nyökyttelee päätään.

Ihan kuin talosta olis jo kuulunut helpottunut huokaus, vai oliko se vaan tuulen henkäys räystään alla?

Kuljen isän kantapäillä ja me tarkastetaan koko tontti. Varon astumasta lasinpaloihin joita kimaltelee joka puolella. – Se on se tanssiväki heitelly kaikki tyhjät pullot säpäleiksi kiviin, isä harmittelee.

– Siittä tulee sullekin urakkaa noukkia ne pois, sanoo hän

minulle. – Minäkö?, -kyllä kai Hessukin saa noukkia niitä!
– Joojoojoo, totta kai, mutisee isä hajamielisesti.

– Minä ostan tämän talon, isä päättää topakasti ja katsoo äitiä kuin odottaen vastalauseita.

Kun pääskysset tulivat asumaan räystäään alle, tiesin jo, että entiset asukkaat olivat vielä talossa.

Torpparin henki lymyää yhä nurkissa, tunnen äkkiarvaamatta poskellani viileän henkäyksen.

Öisin huokuu kuin hiljaista valitusta katonrajasta, kuulen sen uneni läpi. Päivällä kyllä sitten ajattelen taas, että katolle tiilien väliin oli eksynyt viima. Näen miehen häivähtävän ulkorakennuksen taakse, juoksen kiireesti katsomaan, mutta ei siellä ketään ole.

– Sen täytyi olla kartanon kreivi, joka käppäilee tarkkailmassa torpparin paikkoja, päättelen. Äiti erottaa selvästi laahaavia askeleita vintiltä. Ihmettelen, miten askeleet voivat laahata sahanpuruissa?. – Niin se vaan on, kyllä sieltä kuuluu ihan selvästi, kuuntele vaikka! väittää äiti. Kiipeän sinne ylös, kaivelen sahanpuruja ja tutkin kaapin kätköt. Löydän laatikon joka on täynnä pieniä nappeja, sellaisia koristeellisia, ihan kuin helmiä, joita olen joskus nähnyt vanhoissa valokuvissa, naisten pyhäleninkien rinnoissa pitkät rivit. Luen siellä kellastuneita papereita, talonpoika Lindström on lyhentänyt velkaansa kauppiaille kuusi taaleria. Talossa on siis ollut kauppa ennen. Velkakirjat puhuvat, napit kertovat. Näen väen tungeksivan kaupassa. Pikku Liisa on saanut kuitin, on tuonut kaksi tiuta munia myytäväksi. – Hei Liisa, sanoin. – montako munaa on siinä tiussa? Mutta ei Liisa minua kuule.

Seurustelen aaveiden kanssa, annan niiden puhua, kuuntelen. Istun ihan hiljaa sahanpuruissa. Sormeni sotkeutuvat

lankavyyhteen, se kietoutuu niiden ympärille ihan itsekseen, kuin jonkin salaperäisen voiman vetämänä purkautuu lankaa kerästä ja räpistelen sormiani ulos sotkusta Silmäneuloja rapisee paidalleni rikkiäisestä kotelosta, pistäviä pahansuopia aarteita. Ne ovat asettaneet minut kokeelle, aaveet. Mutta minä en pelkää.

Mennyt aika on minun, talo, väki, hevosenkenkäriivit orrella katossa, ihan kaikki. Huumaannun tiedosta jota muut eivät näe, siitä että talo avaa salaisuutensa vain minulle. Käteni tärisevät. Nousen ja laskeudun nopeasti alas tikkaita, on ihan pakko paeta jännitystä syvälle metsään.

Polun ylle kumartuvat harmaat ikikuuset, ne ojentavat pitkiä naavaisia oksiaan ja raapaisevat lakin päästäni juostessani niiden alta. Sammalpartaiset metsätontut piiloutuvat kiireesti hämärään, minut nähdessään. Tunnen niiden katseet selässäni kulkiessani polulla.

– Olenkohan tunkeilija? Käännyin äkkiä nähdäkseni ne, mutta ne ovat tosi nopeita, vain oksa heilahtaa ja naava vipattaa oksalla ja ne ovat poissa. Kylmät väreet kutittavat käsivarsiani. Metsän tiheä risukko muodostaa tummia aukkoja, joissa kiiluvat silmät seuraavat menoani, sieltä, missä pikkuinen auringon sädekin retkellään eksyi kimmeltämään.

– On tämä sentään toista kuin kaupungissa!, huokaan.

Metsä on täynnä arvotuksia. Takkuisten ikikuusten vihreä muuri väistyy äkkiä edestäni ja vilauttaa näkyviin metsittyneen aukion ja vanhan talon rauniot. Kivettynyt omenapuu vartioi sitä. Se kallistaa runkonsa taloa kohti kuin suojellakseen sitä kaikin voimin vielä vanhoilla päivilläänkin. Mökistä on enää vain puolet jäljellä. Astun rappua pari askelmaa ja avaam väkivalloin vastaanhangoittelevan oven,

Samassa taivas tulvahtaa tupaam. Puolet katosta on romahnut alas, taivaan sini häikäisee silmiäni. Metsäkin haluaa

valloittaa talon, kuusen oksa hamuaa jo ahneesti seinän sisäpintaa huoneessa.

Pienet lapsen kengät ovat maatuneet ovenpieleen. Ne unohtuivat siihen kun lapsi lähti. Lapsi ei varmaan niitä koskaan löytänyt, ei muistanut mihin oli kenkensä jättänyt. Eikä niiden käyttäjää taatusti kukaan enää muista. Vanha ompelukone nurkassa lakkaa juuri surisemasta, poljin ihan takuulla heilahtaa vielä, näen sen, ja ompelijan varjo häivähtää ilmanvireenä pakoon uunin loukkoon. Arvaanhan minä, ne eivät pidä vieraista, asukkaat, mutta niiden on pakko elää täällä niin kauan kun minä seison tässä.

Pihalla melkein kompastun maasta töröttävään rautaputkeen. Kaivan ja aherran kynteni verille saadakseni sen esiin. Se olikin kolmijalkainen rautapata. Aika oli kalunnut yhden jaloista aivan ohueksi, se on melkein poikki. Otan sen mukaani, puhdistan sen mullasta ja ruosteesta, että äiti saa tehdä siihen kauniin kukkalaitteen.

Isä oli tuonut kotiin seefferin pennun, sellaisen pienen paleron, kuusiviikkoisen.

– Se on aatelissukua, sanoi isä ylpeänä – Sen nimi on von Apach. – Sano Pasi vaan, vinkaisee se ensitöikseen, ja katsoa napittaa minua ruskeilla silmillään. Ymmärrän tietysti heti sen puhetta. Se ei turhia hienostellut, vaikka oli aateliala, se otti oitis minut kaverikseen.

Pasi kasvoi hirmu vauhtia, se sai piankin helmenharmaan leijonanharjan kaulansa ympärille Siksi kai että sillä oli uutta verta Saksasta, niin kuin kasvattajat sanoivat. Mutta me vaan naurettiin sen valtavia tassuja, ne näyttivät ihan hassuilta niin pienellä seefferillä.

Sain siitä seikkailukaverin metsäretkilleni.

Minä unohduin penkomaan raunioituneita kivikellareita ja lahonneita rakennuksia. Pasi kaivaa innokkaasti aina vierellä-

ni ja me löydetään kaikenlaista tavaraa. Löysin rillit, pyöreät, pienikokoiset. Pidin niitä nenälläni monta päivää.

Kaivoin rojukasasta hopeisen taskukellon, avasin kuoren jonka sisäpuoli kiilsi kirkkaana. Keskellä on kaiverrettuna koukeroiset kirjaimet: ML. Kukahan ml mahtoi olla?

Minua huudetaan, juuri kun olen kantamassa uutta löytöäni, ompelukonetta, kotiin.

Pikkuvveli Hessu, on hukassa. Hän löytyy pian, on juuttuneena kahden koivun väliseen V-rakoon ja parkuu siellä kaikkensa.

On niin kiirettä että en ole ehtinyt etsiä edes kavereita kesällä, on ollut kaikenlaista touhua. Mutta syksyllä alkaisi koulu, siellähän saan niitä sitten. Olen silloin jo kuudesluokkalainen. Me rakennettiin koija kotipuuhun ainakin viiden metrin korkeuteen. Raahattiin laudanpätkiä ja naulattiin niitä yhteen. Isä antoi meidän tehdä, osti naulojakin meille, ja ojensi vasaraa.

Pasi ei päässyt sinne ylös, mutta se loikkaa kyllä kahden metrin kivelle keveästi, seefferi. Minä sitten tykkään siitä koirasta. Eilen se nuolaisi poskeani. Se oli ihan kuin pusu. Ensi kertaa se teki sen, minua melkein nolotti.

Metsässä makaan lähteen reunalla, sen mummun puutarhassa missä on se kivettynyt omenapuu ja mökki. Se mummu oli kleptomaani, hän, joka oli asunut mökissä ja joka unohti ne lapsen kengät. Ei kai sillä mitään lasta ollutkaan, oli kai vaan tuonut ne kengät jostakin. Kivettynyt omenapuu oli sen mummun, ja lähdekin.

Sillä mummulla oli oikein virallinen paperi siitä, kertoi naapuri, siitä kleptomaanista. Sen oli ihan pakko ottaa toisten tavaroita, sanoi naapuri, se oli sellainen sairaus.

Koira lipitteli vettä lähteestä. Maataan yhdessä lähteen reunalla ja levätään, kun ollaan juostu. En ole voinut lakata

samoamasta metsässä, kuusten tuoksu menee aina sisääni ja vereeni ja minua kihelmöi ihan joka paikasta, kun kaikki on niin jännää, löytelen pöheikoista vaikka mitä kivaa.

Meidän talo on kuitenkin kaikkein parasta, koska siellä kummittelee. Toivon, ettei isä korjailisi sitä niin paljon, että aaveetkin karkoittuisi pois. Ajatella, että ensi alkuun en tahtonut jäädä maalle asumaan. Täällä kun ei ollut mitään tekemistä, tahdoin mennä takaisin kaupunkiin, olin niin hassu. Mutta sitten kekkasin veistellä toteemipaaluja kelojen kylkiin.

Syksyllä myöhään sataa lunta. Aamulla, kun meidän piti lähteä kouluun, oli Pasi poissa.

Näen lumessa Pasin jäljet, se oli ajanut takaa oravaa, tien yli. Minä puhallan koirapilliin, se kuulee sen ja tottelee heti, tulee juosten tuulispäänä, loikkaa ulos metsästä samaan aikaan kun auto kurvaa kulman takaa. Auto ajaa lujaa. Pasi juoksee kovaa, minä näin. Mutta se ei ehdi tien yli kotiin, auton edestä, minun seefferini. Minä näen sen...Auto pysähtyy...

Pää pystyssä ihan kuin siihen ei olisi osunutkaan, Pasi juoksee talon taakse...piiloon, suojaan, nuolemaan vammaansa? Mies tulee pihaan.

Hopeisessa taskukellossa aika on pysähtynyt. Aikakone on mennyt rikki, hetki seisoo yhdessä kohtaa ihan hiljaa, jähmettyneenä.

Tänään en mennyt kouluun. En voinut, koska aika on pysähtynyt ihan koko talossa, kylässä, koulussa, metsässä, kukaan ei liiku tiellä, koulubussikaan ei tule.

Illalla en voinut nukkua. Vaimea nyhykytys hiippailee vaan huoneen pimeydessä, nurkasta nurkkaan se kuhisee vaihdellen suuntaa Hessulta minulle ja äidillekin.

Hekään eivät nuku.

Kuulen Pasiin kääntyvän patjallaan hallin nurkassa. Kuulen sen huokaavan, niin kuin se aina teki kun oli syönyt ja oli tyytyväinen. Aika ei ollutkaan pysähtynyt, se oli vaan kierähtänyt taaksepäin. Pasi on täällä, yhä, vieläkin! Nyt on vasta eilinen!

Ajattelen miten pehmeä sen turkki onkaan, seefferin. Tunnen taas karkean kielen hipaisun poskellani.

Se nuolaisi minua vain kerran. Se oli kuin pusu, silloin, eilen. Tänäänkin...

Kaiken näkevät silmät.

Naapurin sedällä on iso maha. Se näyttää hassulta kun se kuokkii perunoita ylös pellosta. Tai ei se paljon kuoki, silloin tällöin vain ruopaisee kuokallaan. Sillä on varmaankin vaikeeta kun se kumartuu ja maha on siinä tiellä isona pallona käsivarsien välissä. Se ei voi liikkua kunnolleen, vaan sen täytyy pitää jalkoja levällään kun se koukistuu eteenpäin ja sen housut lötköttää kivasti siellä pyllyssä. Minä katselen kun sedän naama punottaa ja sillä on hiki ja se puuskuttaa hassusti. Välillä setä ottaa taskustaan pienen pullon, josta setä juo. Sillä on varmaankin kova jano kun se juo sitä juomaa niin kiireesti.

Minä hyppelen naapurin väen joukossa perunapellolla. Käyn välillä kutittelemassa vauva Paavon paljaita jalkapohjia. Se makaa kopassaan pellon laidalla ja potkii jaloillaan ilmaa kopan reunan yli. Sitten se nauraa kikertää mun kutitukselle. Sen nauru on niin kuin vesi ojassa lorisisi. Minäkin hekotan sille ja se sanoo mulle; – öö,öö. Niitten pojatkin on perunan nostossa, Kalle ja Vihtori. Ne on mun kavereita, vaikka ne sanookin joskus, etten minä vielä mitään elämästä ymmärrä, kun olen vasta viisi vuotta. Mutta ei se mitään haittaa, on kivaa leikkiä niitten kanssa kuitenkin, varsinkin kun niillä on Saarakin. Se on tyttö ja se on vaan vähän mua vanhempi, mutta se on niin nätti, että mä haluan aina olla sen lähellä, ihan vieressä. Minä menen aina joka aamu ensimmäiseks istumaan niitten rappusille ja odottamaan koska Saara tulee ulos.

Martta-täti, niiden äiti, käy vähän väliä antamassa tissua Paavon suuhun. Sitä se imeä lutkuttaa niin että mun tekee häi-

jä. Minä en sitten ikinä vaan sellaista nahkapussia huolisi suuhuni.

Minä juoksentelen siinä toisten jaloissa vaikkei mulle mitään työtäkään ole annettu, eikä perunoita noukkimaan komennettu, höpötelen vaan omiani, vaikka ei kukaan mua kuuntele kuitenkaan. En minä siitä mitään välitä. Minä vähän auttelen noukkimalla perunan sieltä toisen täältä jonkun koppaan, mutta enimmäkseen katselen vaan kuinka perhoset lehyttelee ihmeellisillä punaisen ja keltaisen värisillä siivillä, ja toukat myllertää multaa hikihattu päässään. Koppakuoriaisilla on kauniin väriset kimmeltävät takit yllänsä. Joku niistä kaivaa kiireesti itsensä piiloon maan sisään. Koetan ottaa sitä kiinni, että voisin höpöttää sille miten nätti se on, mutta se pelkää mua ja livahtaa pimentoon. Annan sen mennä. En välitäkään siitä, koskei sekään minusta, omapa on syynsä, olkoon sitten yksin.

Martta-äiti on ahkera. Hän kaivaa tarmokkaasti kuokallaan maata, kopeloi käteensä perunoita ja heittää niitä pärekoriin. Kun kori tulee täyteen, kantaa hän sen pellon reunaan ja tyhjentää kopan säkkiin. Säkki on jo melkein täynnä. Martta on aika hiljainen, ei se paljon puhu pojillekaan eikä Saaralle. Vauvalle se hymyilee ohi mennessään ja lepertää jotain pehmeitä. Katselen, kun täti tekee vaan työtänsä, kuokkii ja hakkaa maata niin kuin olisi sille vihainen. Täysinäisen korin täti tempaa ylös voimalla ja kantaa. Tädin selkä on ihan vinossa kun se kantaa sitä ja perunat painavat varmasti paljon. Mutta Martta täti on kyllä vahva, hän jaksaa.

Naapurin setä, Olli, viheltelee huolettomasti. Hän vetäisee harvakseltaan kuokallaan maata.

Sitten setä seisoo, lepuuttaa selkäänsä ja jopa lauleskelee-kin jotain laulunpätkää, niin kuin sitäkin että; – pistäs poika hellaan vääriä puita, koskapa maantie mutkistuu.

– Taikka me ajetaan vauhtia hurjaa, niin että mutkat suoristuu!

Olli-setä kääntää selkensä Martta-tätiä kohti. Taas sitä alkaa janottamaan kun se ottaa pullonsa ja kallistaa juomaa suuhunsa.

– Niitä renkukuksia, sanoo Martta. – Jospa tekisit töitäkin vähän ahkerammin!

Sitten Ollin kuokka osuu multakokkareeseen.

– Herran jestas, tulkaas mukulat kattomaan mitä täällä on! huutaa setä.

Pojat ja Saara juoksevat isänsä luo. Minäkin juoksen sinne katsomaan mitä ihmettä siellä on. Mättään alta on paljastunut näkyviin peltohiiren koti. Siinä on hiirenpesä ihan paljaana. Se on täynnä pieniä poikasia. Ne ovat ihan sokaistuneita kun nyt äkkiä tuli valoisaa. Ne kun olivat tottuneet pimeään. Nyt ne eivät tienneet mihin päin ne olisivat ryömineet piiloon auringon paistetta.

– Eikös ne olekin sitten söpöliäisen suloisia? nauraa Olli.

Kauhean pieniä ja karvattomia, vaaleanpunaisia. Nekö suloisia? Minua värisyttää. Ne ryömivät siinä päättömästi tai oikeastaan silmättömästi toistensa yli ja ali. Minä kyllä aina pelkään hiiriä. Usein ne tunkeutuvat kotiinkin ja juoksentele-
vat lattian yli ja vilistivät ruokakomerossa pilaamassa meidän juustot ja leivät ja makkarat. Ja ne haisevatkin ihan hiirelle. Kyllä minä arvaan että Olli-setä haluaa vaan kiusoitella meitä.

– Hyi olkoon , huutaa Saarakin ja juoksee äitinsä helmoin.

– Ne on inhottavia !

– Isä hei, tapa ne! huutaa Kalle. – Tapa sillä kuokalla !

– Sähän tapoit aamullakin sen mustan, mikä tuli pöydälle juoksemaan, sanoo Vihtori.

– Joo, kun sä iskit haarukan sen selkään, nauraa Kalle.

– Ha ha ha ha, hohottaa Olli. – Mitäs tuli pöydälle hyppimään, melkein mun silmille. Mutta olin mä vaan niin nopee kun sain sen haarukalla. Niitten isä hirnuu niin että vatsa hyllyää.

Martta täti tulee lähemmäksi.

– Antakaa niitten olla! Lopeta sinäkin iso mies tollaset höpötykset. On siinäkin yks jumalaton julmuri, iskeä nyt hiiren raato seinään kiinni sillä lailla. Tapettikin likaantu kauheeks. Äsh, mua ihan oksettaa toi sun touhus. Aattelisit edes vähän mitä sä lapsillekin sillä opetat! Martta-tädin ääni kovenee ja vihastuu.

– Töihinne siitä, niinku olis jo! Minua alkaa jo pelottamaan mekastus. Oi, ihan vatsaani koskee, varmaan täti vaan säikyttelee meitä. Mitä Olli-setä sitten opettaa lapsille? En minä ainakaan halua opetella lyömään hiiriä haarukalla.

Martta kääntää selkensä, menee nostamaan koriaan ja kantaa. Minä näen kun tädin silmissä kiiltää.

– No, niin no, sanoo setä. Se koukistaa polviaan ja tonkaisee kuokalla multakokkareen takaisin poikasten päälle.

– Hölmö, mikset sä tappanu niitä? huutaa Kalle.

– No, en mä, sanoo setä. – Ja mikä hölmö? Isälles et sillain puhu, tiuskaisee se Kallelle ja koettaa huitaista Kallea korvalle, mutta ei ehdi kun Kalle väistää.

Setä pyyhkii hikeä otsaltaan. Naama sillä menee kumman näköiseksi, ihan ku mun pikkuveikalla, kun mä joskus kiusaan sitä, sillai suupielet alaspäin, kun se alkaa itkua vääntään. Sitten mä kuulen kun mun äitini huutaa pellon laidalla; – Martta! hoputa se Petri sieltä kotio tulemaan, joutuin jo, syömään!

Minä juoksen jo, kiireesti, kun en halua oppia yhtään enempää.